Drogvanor bland ungdomar: CAN-undersökningen 2022

Innehållsförteckning

RESULTAT FÖR FALKÖPING 1
ANTAL DELTAGANDE ELEVER I FALKÖPING 2
TOBAKS- OCH NIKOTINVANOR 2
RÖKARE 2
SNUSARE 4
ALKOHOL 5
ALKOHOLKONSUMTION 5
INTENSIVKONSUMTION 7
BJUDEN PÅ ALKOHOL 8
BLIVIT SERVERAD ALKOHOL 10
NARKOTIKA 11
HÄLSA 13
SKOLAN 14
SKOLTRIVSEL 14
SKOLK 16
BILAGA - TABELL ÖVER UTFALLEN I FALKÖPING 2022 17

Resultat för Falköping

Denna kortrapport beskriver ett urval av resultat från CAN-undersökningen 2022 för Falköping. Den innehåller utfallet för de centrala frågorna där det varit möjligt att redovisa resultatet utan att göra avkall på sekretess- och integritetsaspekter. Dessa har definierats av CAN och innebär att om antalet deltagande pojkar eller flickor understiger 20 elever redovisas resultaten för pojkar och flickor sammanslaget.

Rapporten är tänkt att vara ett underlag för kommunens ANDTS-arbete och kan användas av kommunen så som det passar bäst.

Undersökningen genomfördes under våren 2022 av Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) i samarbete med kommunerna och Västra Götalandsregionen. Kortrapporten har sammanställts av enheten för regional vårdanalys, Västra Götalandsregionen.

Observera att samtliga resultat i denna rapport enbart baseras på de elever som svarat på enkäten och regional vårdanalys har inte genomfört någon bortfallsanalys. Är bortfallet stort eller skevt bör detta tas hänsyn till vid tolkning av resultaten. En annan sak som är bra att tänka på i kommuner med mycket få elever är att förändringar över tid i visa fall kan bero på slumpen snarare än att mönstret bland eleverna som bor i kommunen generellt har förändrats.

Antal deltagande elever i Falköping

Ungdomarna i Falköping har deltagit i CAN-undersökningarna i flera omgångar. Nedanstående tabell anger hur många ungdomar som deltagit uppdelat på årskurs.

	2013		2016		2019		2022	
	Åk 9	Gymn åk 2	Åk 9	Gymn åk 2	Åk 9	Gymn åk 2	Åk 9	Gymn åk 2
Flickor	117	137	155	101	182	135	150	128
Pojkar	128	160	142	83	162	125	140	121
Totalt	248	298	300	185	346	263	306	277

Antalet medverkande ungdomar folkbokförda i Falköping kommun var i årets undersökning 306 elever i årskurs 9 och 277 studerande år 2 på gymnasiet. I några fall stämmer inte summeringen av antalet pojkar och flickor med totalt antal elever. Det beror på att i dessa fall har enstaka elever antingen inte besvarat frågan om könstillhörighet eller valt alternativet *annan könsidentitet*. Denna lilla grupp redovisas inte separat.

Tobaks- och nikotinvanor

För tobak och nikotin har två olika mått identifierats som kärnindikatorer i ANDT-uppföljningen: att vara rökare och att vara snusare.

Rökare

Som rökare räknas de elever som dels uppgett att de har rökt under de senaste 12 månaderna och dessutom svarat att de fortfarande röker.

Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Falköping från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

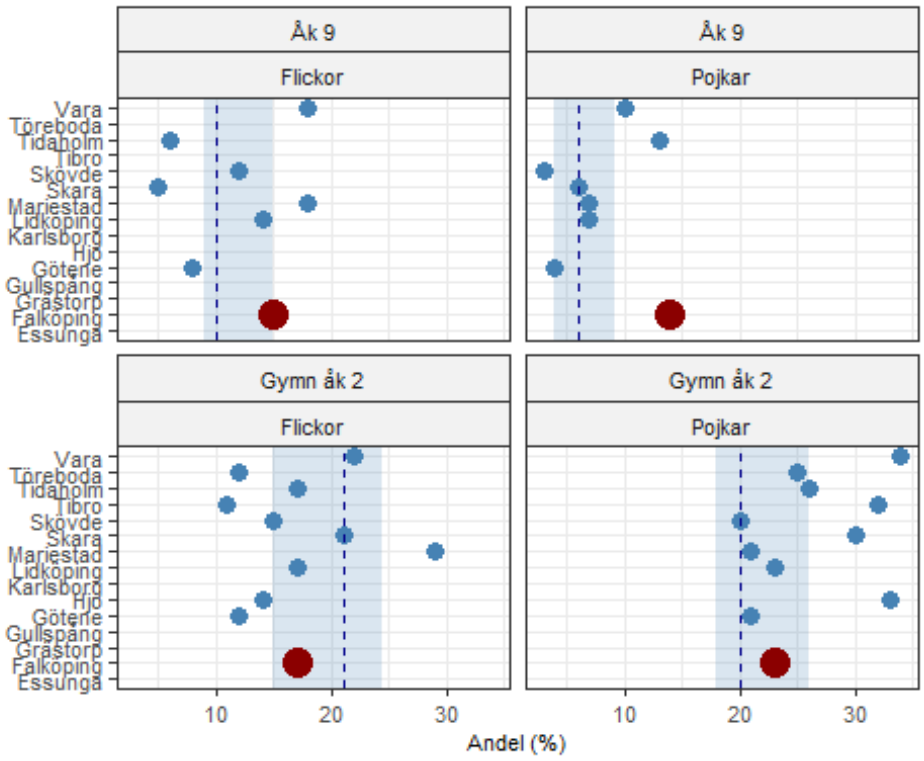

Andelen rökare i Falköping markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar motsvarande andel i Västra Götaland i sin helhet och den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen rökare i Falköping och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

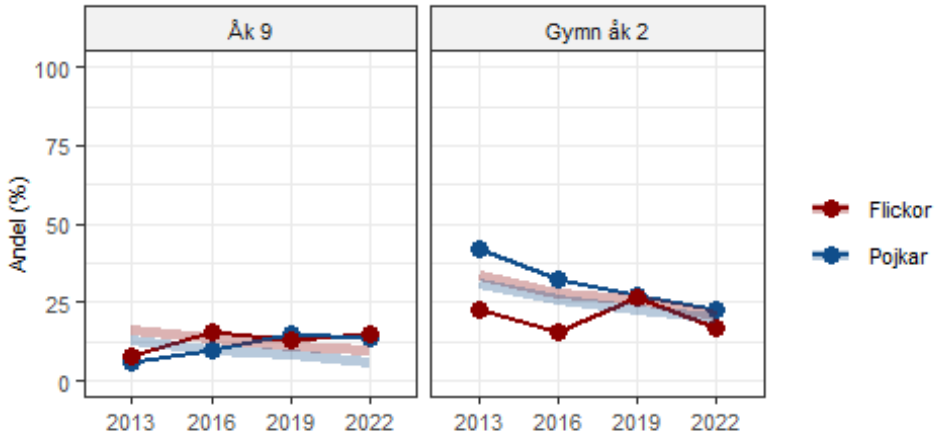

Jämfört med 2013 har andelen rökare i åk 9 ökat (från 7 procent år 2013 till 14 procent år 2022). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är utvecklingen en annan: här har andelen rökare minskat (från 33 procent år 2013 till 20 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Snusare

Definitionen av "snusare" följer samma mönster som för rökare, det vill säga att endast de som svarat att de snusat under de senaste 12 månaderna och svarat ja på följdfrågan att de fortfarande snusar räknas som snusare. Eleverna har inte behövt ange vilken typ av snus de konsumerar, tobaksfritt snus särskiljs därmed inte från snus innehållande tobak.

Resultatet 2022

Andelen snusare i Falköping redovisas i nedanstående figur tillsammans med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

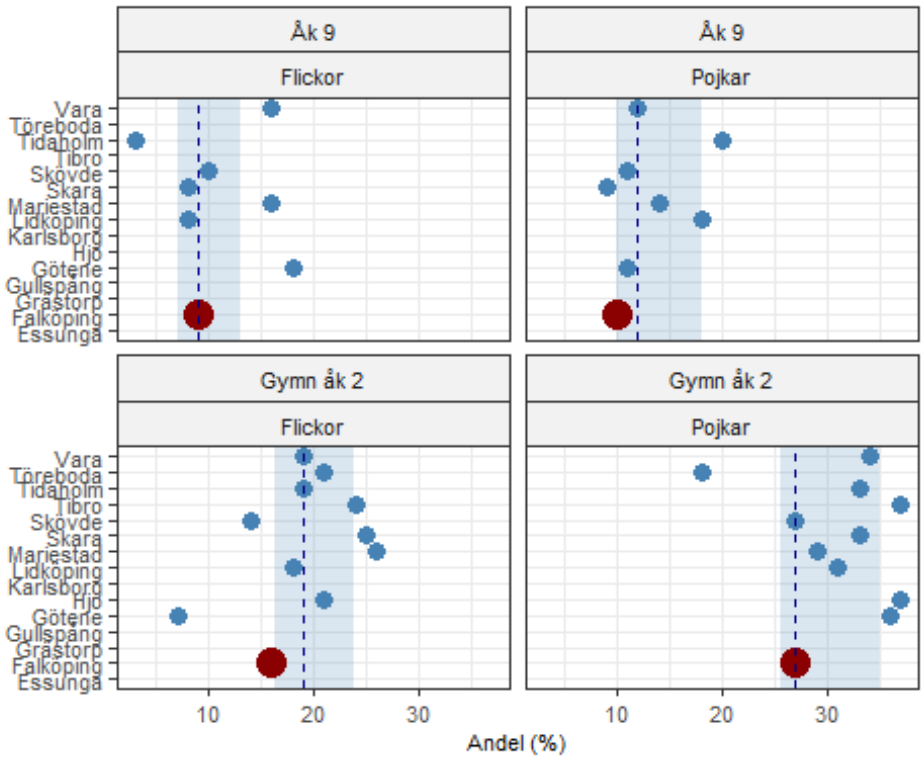

Andelen snusare i Falköping markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen snusare i Västra Götaland i sin helhet, den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen snusare i Falköping och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

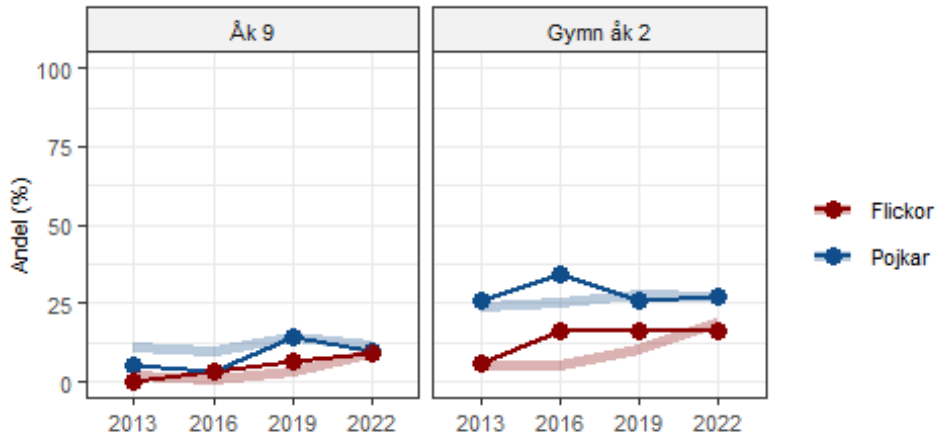

Jämfört med 2013 har andelen snusare i åk 9 ökat (från 2 procent år 2013 till 9 procent år 2022). gDetsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen snusare ökat (från 17 procent år 2013 till 22 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Alkohol

Alkoholvanorna redovisas här med hjälp av utfallet på tre frågor: alkoholkonsumtion, intensivdrickande och huruvida man blivit bjuden på alkohol.

Alkoholkonsumtion

För att bli klassificerad som alkoholkonsument ska ungdomarna svarat “ja” på frågan ”Har du någon gång under de senaste tolv månaderna druckit alkohol?”.

Här redovisas andelen elever som svarat “ja” på denna fråga.

Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Falköping från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

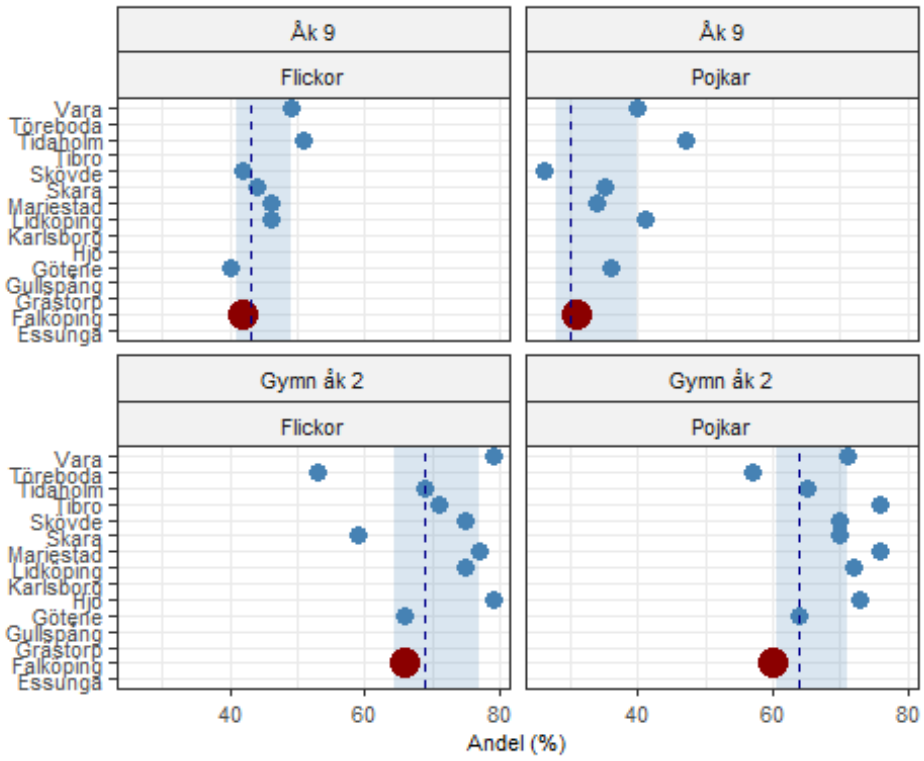

Falköping markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen alkoholkonsumenter i Västra Götaland i sin helhet, den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen ungdomar som konsumerat alkohol i Falköping och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

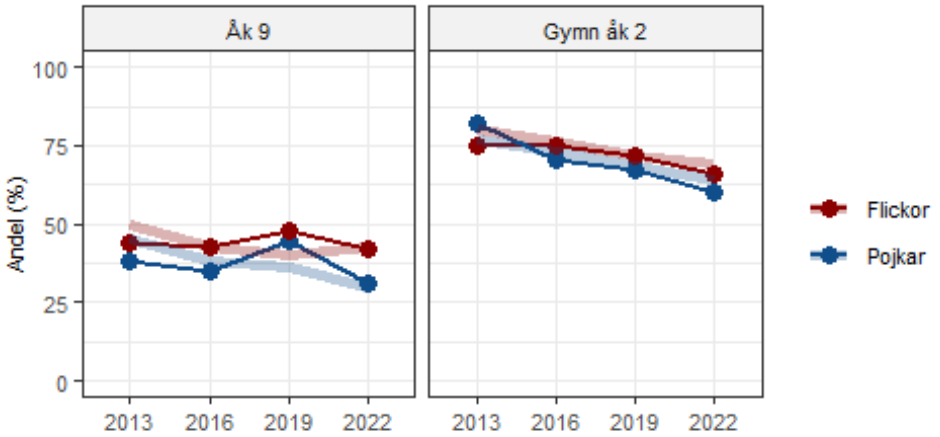

Jämfört med 2013 har andelen alkoholkonsumenter i åk 9 minskat (från 41 procent år 2013 till 37 procent år 2022). Detsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen alkoholkonsumenter minskat (från 79 procent år 2013 till 62 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Intensivkonsumtion

Med intensivkonsumtion menas att man vid ett och samma tillfälle druckit en alkoholmängd som motsvarar minst fyra stora burkar starköl/starkcider eller 25 cl sprit eller en hel flaska vin eller sex stora burkar folköl. Här redovisas andelen elever som angivit att de gjort det under de senaste 12 månaderna.

Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Falköping från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

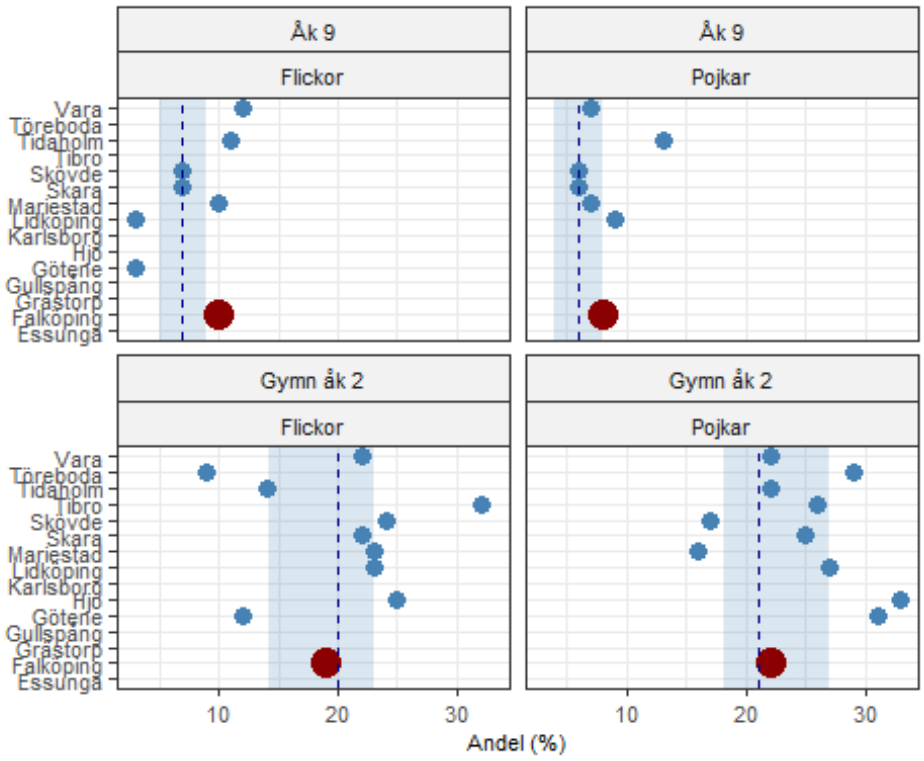

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som intesivkonsumerat alkohol i de CAN-undersökningar som Falköping deltagit i, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

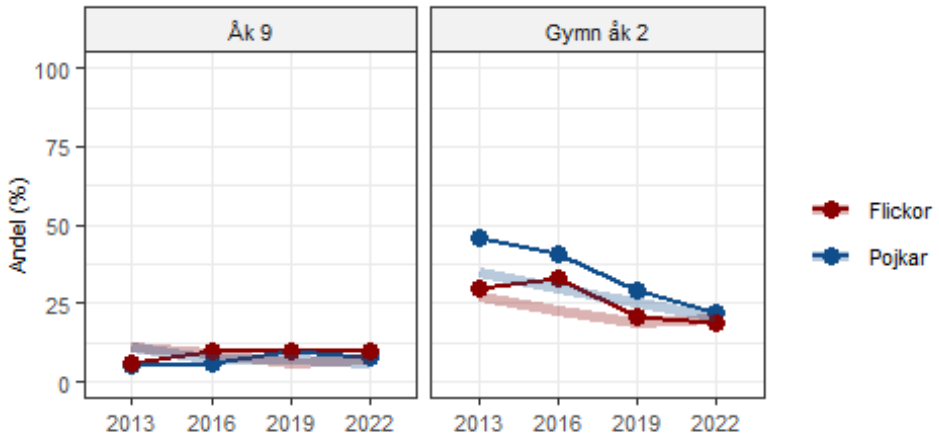

Jämfört med 2013 har andelen ungdomar som intensivkonsumerat alkohol i åk 9 ökat (från 5 procent år 2013 till 9 procent år 2022). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är utvecklingen en annan: här har andelen intensivkonsumenter minskat (från 38 procent år 2013 till 19 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Bjuden på alkohol

Studier från 1975 och framåt har visat att ett restriktivt förhållningssätt från föräldrar när det gäller alkohol, inte minst bjudvanor, är relaterat till minskat ungdomsdrickande. Föräldrar är således en betydelsefull resurs i det förebyggande arbetet, inte minst kan föräldrar påverka genom att inte bjuda sina barn på alkohol. Här nedan redovisas andelen elever i de olika kommunerna i Västra Götaland som svarat att de blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar de senaste 12 månaderna.

Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Falköping från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

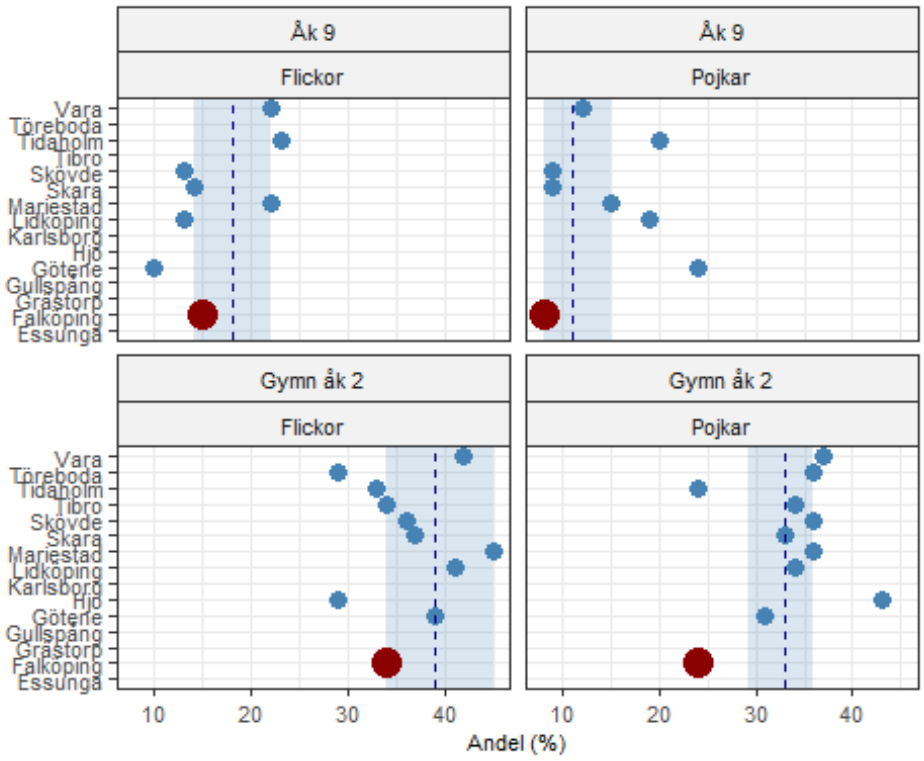

Falköping markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen som bjudits på alkohol i Västra Götaland i sin helhet, den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen ungdomar som bjudits på alkohol i Falköping och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

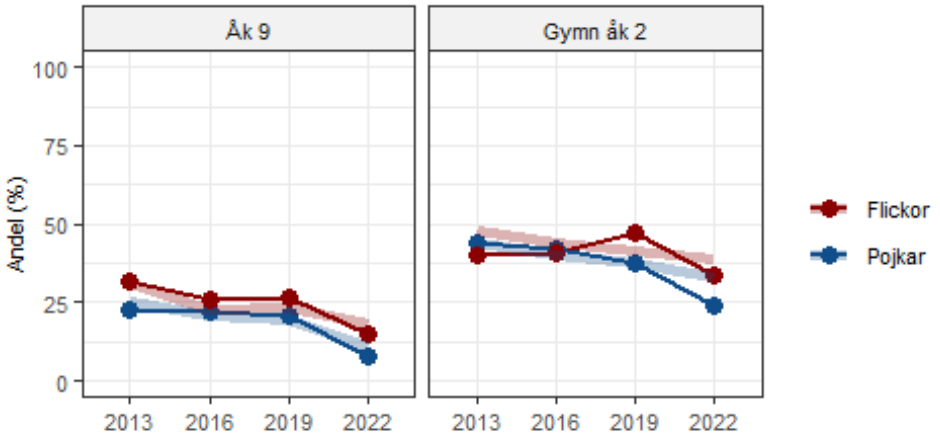

Jämfört med 2013 har andelen ungdomar som bjudits på alkohol i åk 9 minskat (från 27 procent år 2013 till 11 procent år 2022). Detsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen som bjudits på alkohol minskat (från 42 procent år 2013 till 29 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Blivit serverad alkohol

Här redovisas andelen ungdomar som svarat "Ja, minst en gång" på frågan "Har du någon gång före din 18-årsdag serverats alkohol på restaurang, pub eller liknande i Sverige?". Frågan har ställts till ungdomar i åk 2 i gymnasieskolan.

Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Falköping från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området.

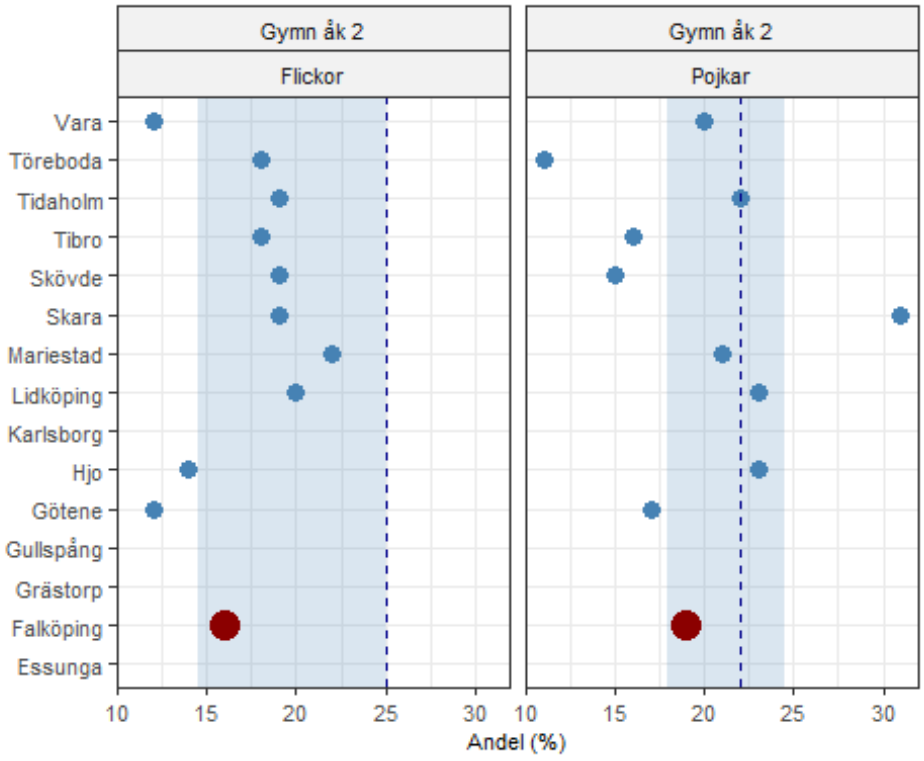

Falköping markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen ungdomar i Västra Götaland i sin helhet som angav att de serverats alkohol på restaurang, pub eller liknande före 18 års ålder. Den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som serverats alkohol före 18 års ålder i Falköping och i Västra Götaland. Den svagare, något bredare linjen representerar andelarna i hela Västra Götaland.

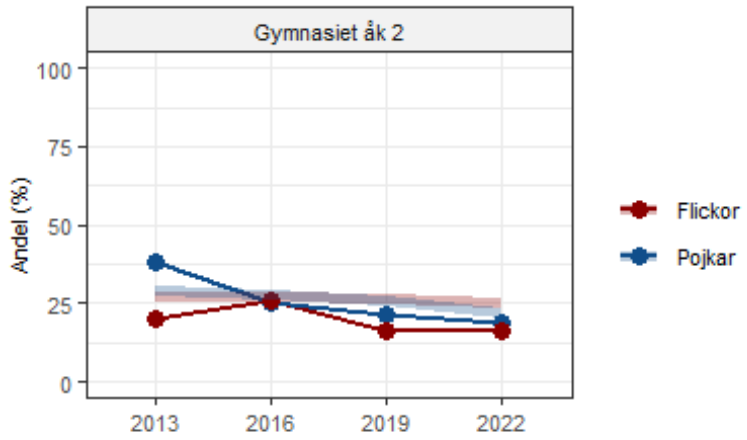

Jämfört med 2013 har andelen ungdomar i gymnasieskolans åk 2 som som före sin 18-årsdag serverats alkohol minskat (från 29 procent år 2013 till 18 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Narkotika

Här redovisas utfallet på frågan “Har du någon gång använt narkotika?”.

Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Falköping från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

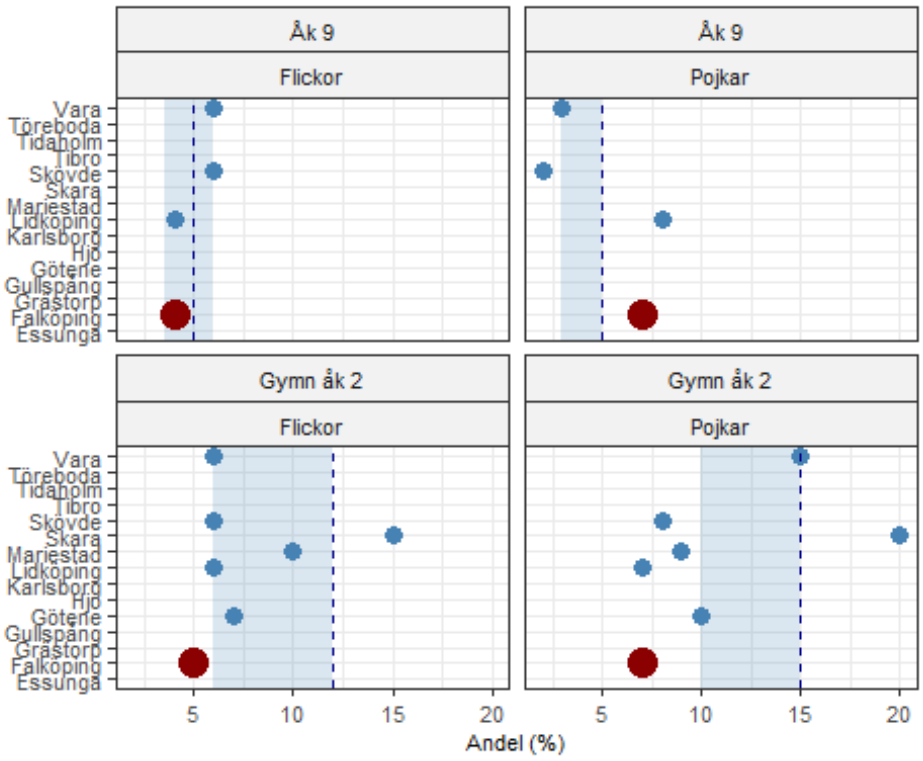

Falköping markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen som använt narkotika i Västra Götaland i sin helhet, den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som använt narkotika i Falköping och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

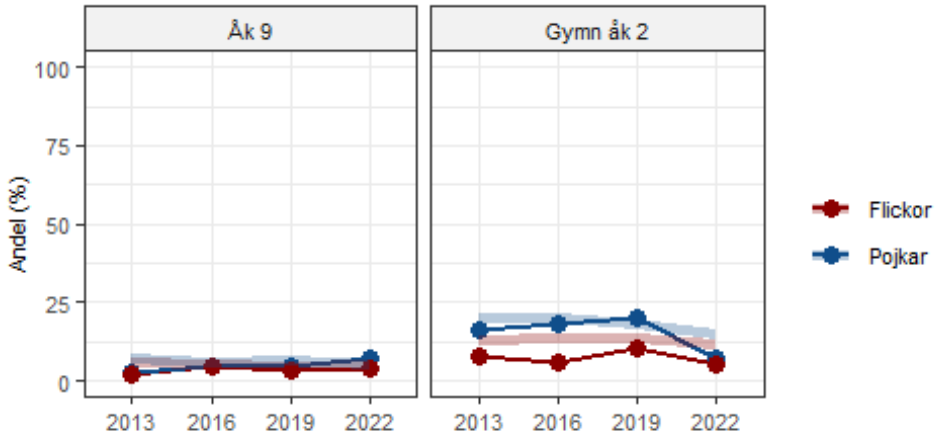

Jämfört med 2013 har andelen ungdomar som använt narkotika i åk 9 ökat (från 2 procent år 2013 till 6 procent år 2022). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är utvecklingen en annan: här har andelen narkotikaanvändare minskat (från 12 procent år 2013 till 6 procent 2022).

Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Hälsa

Här redovisas andelen ungdomar som angivit att det är nöjda eller mycket nöjda på frågan "Hur nöjd är du vanligtvis med din hälsa?". Frågan har ställts i undersökningarna 2016 och 2019.

Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Falköping från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

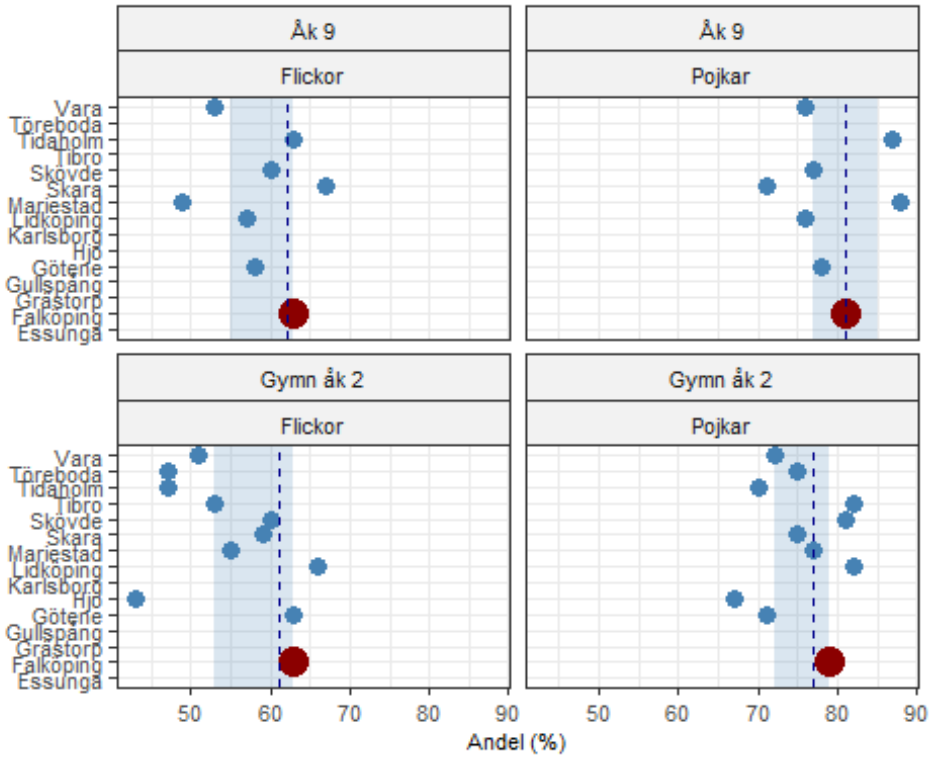

Falköping markeras med en röd punkt. Den streckade linjen markerar andelen ungdomar nöjda eller mycket nöjda med sin hälsa i Västra Götaland i sin helhet, den blåtonade ytan anger spridningen för hälften av kommunerna i Västra Götaland, närmare bestämt den halva som omger medelvärdet. Med andra ord, den fjärdedel av kommunerna med lägst andelar ligger till vänster om det blåa fältet och fjärdedelen med de högsta ligger till höger.

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som i allmänhet är nöjda eller mycket nöjda med sin hälsa i Falköping och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

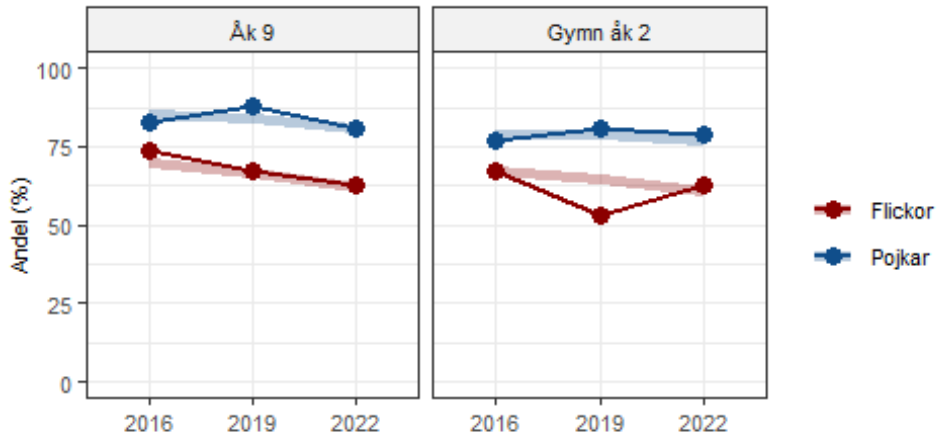

Jämfört med 2016 har andelen ungdomar som är nöjda eller mycket nöjda med sin hälsa i åk 9 minskat (från 78 procent år 2016 till 72 procent år 2022). Utvecklingen är liknande i åk 2 på gymnasiet: här har andelen som är nöjda eller mycket nöjda med sin hälsa minskat något (från 72 procent år 2016 till 71 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Skolan

Två frågor som rör skolan redovisas här. Det är dels frågan om eleven trivs i skolan, dels om eleven brukar skolka.

Skoltrivsel

Nedan redovisas andelen elever som svarat att de trivs ganska eller mycket bra på frågan om man trivs i skolan.

Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Falköping från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

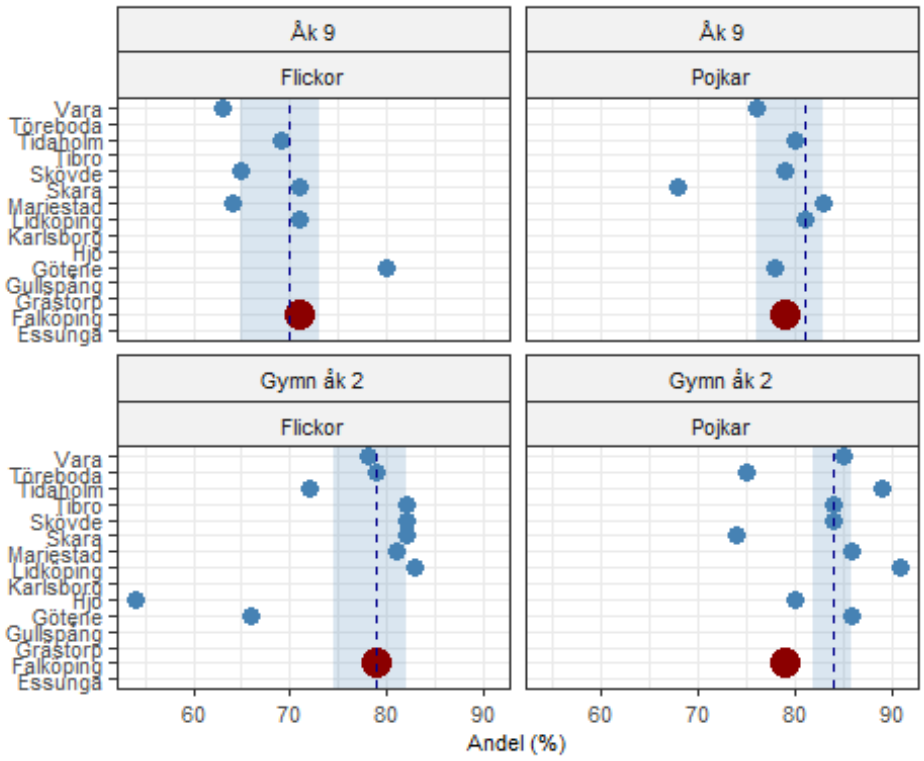

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som angivit att de trivs i skolan, i Falköping och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

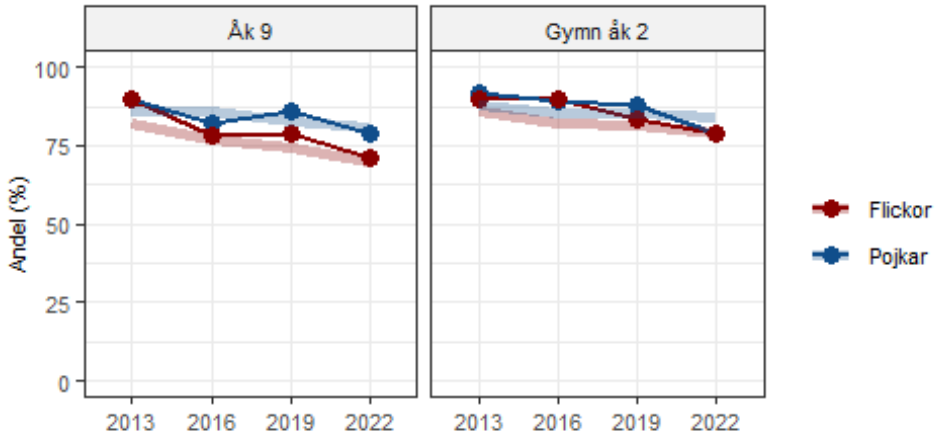

Jämfört med 2013 har andelen som trivs i skolan i åk 9 minskat (från 90 procent år 2013 till 75 procent år 2022). Detsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen som trivs i skolan minskat (från 91 procent år 2013 till 79 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Skolk

Nedan redovisas andelen elever som svarat att de brukar skolka en gång i månaden eller oftare.

Resultatet 2022

I diagrammet nedan redovisas resultatet för Falköping från den senaste undersökningen jämfört med övriga kommuner i det delregionala området, fördelat på årskurs och kön.

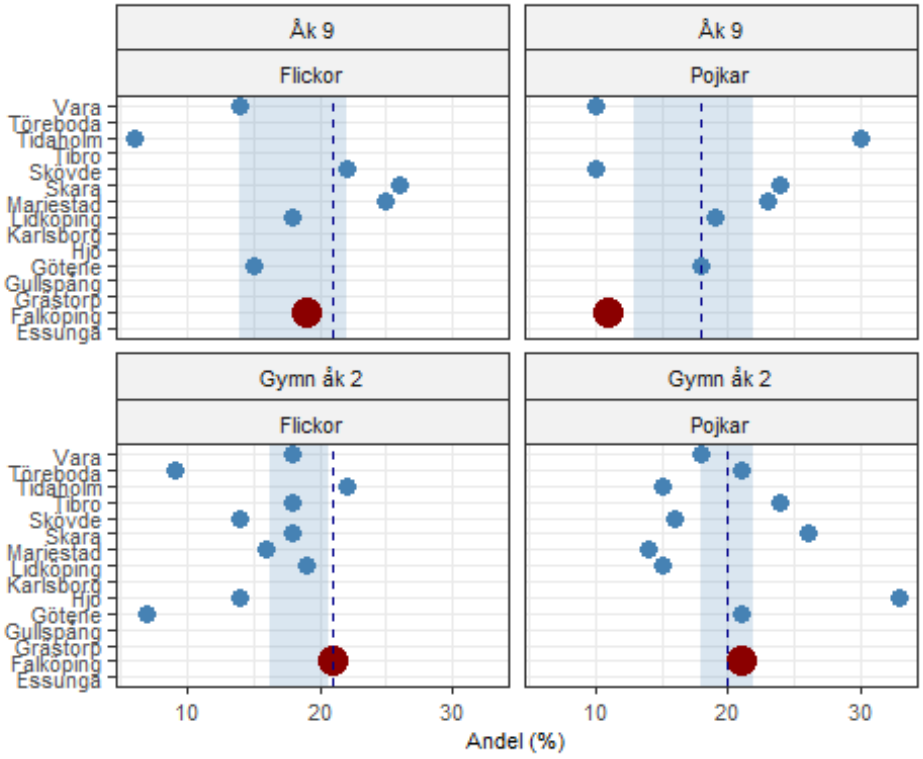

Utvecklingen över tid

I figuren nedan anges andelen elever som angivit att de brukar skolka en gång i månaden eller oftare, i Falköping och i Västra Götaland över tid, fördelat på årskurs och kön. De svagare, något bredare linjerna representerar andelarna i hela Västra Götaland.

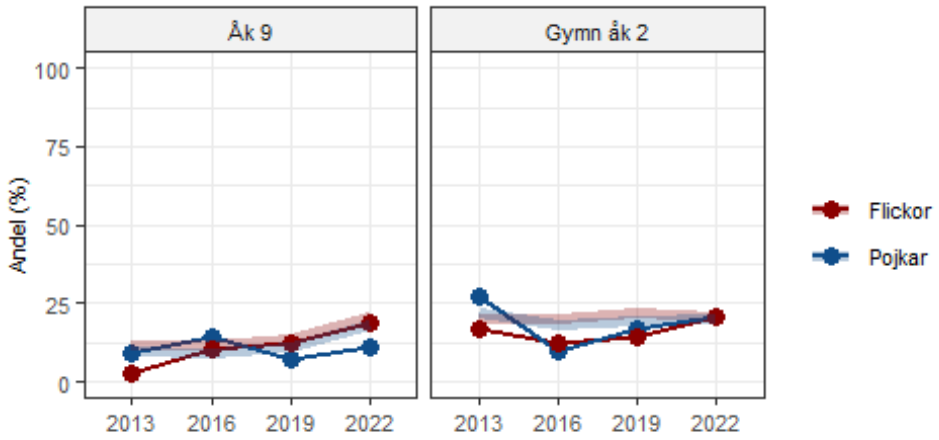

Jämfört med 2013 har andelen ungdomar som anger att de brukar skolka i åk 9 ökat (från 6 procent år 2013 till 15 procent år 2022). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är utvecklingen en annan: här har andelen skolkare minskat något (från 23 procent år 2013 till 22 procent 2022). Skillnaderna mellan pojkar och flickor framgår av figuren ovan.

Bilaga - tabell över utfallen i Falköping 2022

I nedanstående tabell redovisas utfallen från årets CAN-undersökning, uttryckt som andelar i procent. Procenttalen är baserade på samtliga svarande ungdomar i respektive årskurs boende i Falköping.

Fråga	Åk 9			Gymnasiet åk 2		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Rökare	15	14	14	17	23	20
Snusare	9	10	9	16	27	22
Alkoholkonsumtion	42	31	37	66	60	62
Intensivkonsumtion	10	8	9	19	22	19
Bjuden på alkohol	15	8	11	34	24	29
Blivit serverad alkohol				16	19	18
Använt narkotika	4	7	6	5	7	6
Hälsa	63	81	72	63	79	71
Skoltrivsel	71	79	75	79	79	79
Skolk	19	11	15	21	21	22